

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Kje in kako>Stroški

Stroški

Španija

Na tej strani so na voljo informacije o stroških postopkov v Španiji.

Predpisi, ki urejajo plačila za storitve delavcev v pravni stroki

Odvetniki

V Španiji obstaja le ena vrsta odvetnikov (*abogado*), ki lahko po tem, ko postanejo člani ustreznega poklicnega združenja, sodelujejo v vseh vrstah postopkov in pred vsemi sodišči.

Odvetniki določijo svoje honorarje v skladu s smernicami, ki jih objavi njihovo poklicno združenje. Ta pravila temeljijo na splošnih merilih za pripravo računov odvetnikov, kot sta kompleksnost zadeve, sorazmernost itd., ki jih morajo pri izdaji računov upoštevati vsi.

Poleg tega pravila vedno razlikujejo med različnimi sodnimi sistemi, v katerih poteka pravni spor.

Fiksni stroški

Fiksni stroški v civilnih postopkih

Fiksni stroški za stranke v civilnih postopkih

V členu 241(1)(1) zakona o civilnem postopku (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) so izrecno določeni honorarji odvetnikov v primerih, ko je njihovo posredovanje obvezno. Te honorarje je treba vključiti kot postavko pri določitvi stroškov.

Zakon o civilnem postopku določa, da odvetniki določijo svoje honorarje na podlagi pravil, ki urejajo njihov poklic.

Faza civilnega postopka, v kateri je treba poravnati fiksne stroške:

Stranka mora odvetniku vedno plačati honorar. Že od začetka postopka približno ve, koliko bodo znašali stroški, natančen znesek odvetnikovega računa pa je znan po koncu pravnega postopka. Odvetnik lahko zahteva honorar od stranke tudi prek posebnih postopkov, kot sta predplačilo honorarja (*provisión de fondos*, med postopkom) ali končni računovodski obračun (*jura de cuentas*, po končanem postopku).

V praksi običajno stranka na začetku postopka vnaprej plača nek znesek in počaka na izdajo sklepa o plačilu sodnih stroškov in honorarju zagovornika. Če mora stroške plačati druga stranka, odvetnik in zagovornik sodišču predložita svoja računa in ko ju sodišče odobri, ju nasprotna stranka poravna.

Od začetka veljavnosti zakona št. 10/2012 je treba plačati sodno takso.

Kaj je sodna taksa?

To je nacionalni davek, ki ga morajo v nekaterih primerih plačati uporabniki, bodisi fizične bodisi pravne osebe, za sodni postopek in za uporabo javne storitve sojenja. Ministrstvo za finance in javno upravo je pravno odgovorno za upravljanje tega davka. Obveznost plačila te takse je bila uvedena 1. aprila 2003 in jo trenutno urejata zakon št. 10/2012 z dne 20. novembra 2012, kakor je bil spremenjen s Kraljevim zakonskim odlokom št. 3/2013 z dne 22. februarja 2013 o nekaterih taksah v okviru sojenja, ter Nacionalni inštitut za toksikologijo in forenziko.

Zadeve, v katerih je plačilo te takse obvezno (obdavčljivi dogodek)

V skladu s členom 1 zakona št. 10/2012 je taksa za izvrševanje sodne oblasti v civilnih in upravnih zadevah (*contencioso-administrativo*) ter zadevah v zvezi z zaposlovanjem nacionalna taksa, ki se enotno zaračunava v vsej Španiji v okoliščinah, ki jih določa navedeni zakon, in sicer brez poseganja v takse in druge dajatve, ki jih nalagajo avtonomne skupnosti pri izvrševanju lastnih finančnih pooblastil. Z njimi ni mogoče obdavčiti istega obdavčljivega dogodka.

V skladu s členom 2 je obdavčljivi dogodek za to takso izvrševanje sodne oblasti, do katere privedejo naslednja postopkovna dejanja:

- vložitev tožbe in vseh vrstah postopkov za izdajo popolne sodbe in postopkov za izvršitev izvensodnih izvršljivih listin v civilnih zadevah, vložitev nasprotno tožbe in prvotne vloge za postopek odreditve plačila stroškov in postopek za evropski plačilni nalog;
- uvedba prisilnega postopka zaradi insolventnosti in dodatnih zahtevkov v stečajnem postopku;
- začetek postopka v upravnih zadevah;
- vložitev izrednega pravnega sredstva zaradi kršitve postopka v civilni zadevi;
- vložitev pravnega sredstva (*apelación* ali *casación*) v civilnih ali upravnih zadevah;
- vložitev pravnega sredstva (*suplicación* ali *casación*) v delovnih in socialnih zadevah;
- vložitev ugovora zoper sklep o izvršbi sodnih listin.

Za koga velja obveznost plačila sodne takse?

Člen 3 določa, da mora takso plačati vsaka oseba, ki sproži izvrševanje sodne oblasti, kar pomeni obdavčljivi dogodek.

Za namene predhodnega odstavka se šteje, da je prišlo do enega obdavčljivega dogodka, kadar dokument, s katerim je bilo začeto postopkovno dejanje, ki pomeni obdavčljivi dogodek, zajema več glavnih ukrepov, ki ne izhajajo iz istega pravnega akta. V tem primeru se višina takse izračuna tako, da se seštejejo zneski vsakega od skupnih ukrepov.

Takso lahko v imenu davčnega zavezanca poravna zagovornik (*procurador*) ali odvetnik (*abogado*), zlasti če prvi ni rezident Španije. Tako nerezidentu ni treba pridobiti davčne številke, da bi sam opravil plačilo. Ne zagovornik ne odvetnik nista davčno odgovorna za to plačilo.

Izjeme:

izjeme za kategorije ukrepov:

- vložitev tožbe in naknadnih pravnih sredstev v zadevah glede poslovne sposobnosti, priznanja očetovstva, zakonske zveze in mladoletnikov, zajetih v naslovu I zvezka IV zakona o civilnem postopku. Vendar je treba v postopkih iz poglavja IV zgoraj navedenega naslova in zvezka zakona o civilnem postopku, ki se ne začnejo z medsebojnim soglasjem ali ki jih ne začne ena od strank s soglasjem druge, tudi če gre v zadevi za mladoletnike (razen če se zahtevani ukrepi nanašajo izključno na mladoletnike), takso plačati;
- vložitev tožbe in naknadnih pravnih sredstev v postopkih, ki so posebej vzpostavljeni za varstvo temeljnih pravic in državljskih svoboščin, ter tudi vložitev pravnih sredstev zoper ravnanje volilnih organov;
- začetek prostovoljnega postopka zaradi insolventnosti s strani dolžnika;
- začetek upravnega postopka s strani javnih uslužbencev, ki zagovarjajo svoje zakonite pravice;

vložitev prvotne vloge za postopek odreditve plačila stroškov in zahtevkov za izdajo dopolnilne sodbe, da se zahteva zadevni znesek, če ta ne presega 2 000 EUR. Ta izjema se ne uporablja, če zahtevkov v teh postopkih temelji na dokumentu v obliki izvensodne izvršljive listine v skladu s členom 517 zakona o civilnem postopku (zakon št. 1/2000 z dne 7. januarja 2000);

začetek postopka v upravnih zadevah, v katerem se izpodbija molk upravnih organov ali njihovo neukrepanje;

vložitev tožbe za izvršbo na podlagi arbitražnih odločb, ki jih sprejmejo odbori za arbitražo med potrošniki;

tožbe, ki jih vložijo stečajni upravitelji, potem ko jih odobri gospodarsko sodišče, in so v interesu stečajne mase;

postopki za sodno razdelitev zapuščine, razen v primerih, ko je vložen ugovor ali obstaja spor v zvezi z vključitvijo ali izključitvijo premoženja. Taksa se plača za obravnavo in za sporni znesek ali za znesek, ki izhaja iz ugovora zoper sklep o razdelitvi zapuščine, ki ga vložijo nasprotna stranka. Če razdelitvi ugovarjata obe stranki, vsaka plača svoj delež zneska;

izjeme za kategorije oseb:

osebe, ki so upravičene do pravne pomoči in lahko dokažejo, da izpolnjujejo zakonske zahteve;

Vrhovno državno tožilstvo;

splošna uprava države in avtonomnih skupnosti, lokalni organi in vsi javni organi pod njihovim nadzorom;

španski parlament in zakonodajne skupščine avtonomnih skupnosti.

Na področju delovnega prava so do oprostitve 60 % zneska takse, ki se zaračuna za vložitev pravnih sredstev, upravičeni delavci, bodisi zaposleni ali samozaposleni. V upravnih zadevah so do oprostitve 60 % zneska takse, ki se zaračuna za vložitev pravnih sredstev, upravičeni javni uslužbenci, ki zagovarjajo svoje zakonske pravice.

Fiksni stroški v kazenskih postopkih

Fiksni stroški za stranke v kazenskih postopkih

To področje ureja zakon o civilnem postopku.

Vsaka oseba, ki je bila obdolžena storitve kaznivega dejanja, ki je bila priprta ali predmet kakega drugega previdnostnega ukrepa ali ki se ji sodi, lahko uveljavlja pravico do obrambe v postopku ne glede na vrsto postopka, takoj ko se jo seznanijo z njenim obstojem, zato se to osebo o navedeni pravici obvesti. Za uveljavljanje te pravice mora zadevni stranki zastopati zagovornik (*procurador*) in braniti odvetnik (*abogado*), ki ju imenuje sodišče po uradni dolžnosti, če ju zadevni stranki nista imenovali in to zahtevata, in v vsakem primeru, če stranki nista pravno sposobni, da to storita.

Osebe, ki so stranke v postopku in katerim ni bila priznana pravica do pravne pomoči, morajo plačati honorarje zagovornikov, ki jih zastopajo, odvetnikov, ki jih branijo, in izvedencev, ki pričajo na njihovo zahtevo, ter plačati stroške pričam, ki se pojavijo na sodišču, če so izvedenci in pričarji zaradi pričanja vložili zahtevkov za povračilo stroškov, sodnik ali sodišče pa takemu zahtevku ugodijo.

Drugih stroškov postopka jim ni treba plačati niti med postopkom niti po koncu postopka, razen če jim sodišče to naloži.

Vsak zagovornik, ki ga za zastopanje pooblastijo stranke v postopku in je pooblastilo za zastopanje sprejel, mora plačati honorar odvetnikom, ki so jih stranke najele za svojo obrambo.

Stranke, ki jim je bila priznana pravica do pravne pomoči, lahko najamejo odvetnika in zagovornika po lastni izbiri; v tem primeru jim morajo plačati honorarje, kot to velja za vse stranke, ki niso upravičene do pravne pomoči, razen če se prosto izbrani pravni strokovnjaki odrečejo honorarju, kot je določeno v členu 27 zakona o brezplačni pravni pomoči (*Ley de Asistencia Jurídica Gratuita*).

Faza kazenskega postopka, v kateri je treba poravnati fiksne stroške

Stranka mora po končanem postopku vedno plačati vse honorarje, za katere se izda račun. Stroški se ne plačajo vnaprej, če je odvetnik imenovan po uradni dolžnosti, saj se stroški krijejo v okviru pravne pomoči.

Uporaba odvetnikov, imenovanih po uradni dolžnosti, je zelo razširjena. Če se stranki prizna pravica do pravne pomoči, honorarja odvetnika ne plača stranka, temveč država, razen če se finančno stanje stranke v treh letih izboljša (stranke navadno ne plačajo nič).

Informacije, ki jih zagotovijo pravni zastopniki

Pravice in obveznosti strank

Zagovornik (*procurador*) mora stranko kot njen zastopnik obveščati o vseh opravljenih postopkovnih dejanjih.

Odvetnik in zagovornik morata stranko obveščati tako pogosto, kot to zahteva stranka.

Stroški

Kje najti informacije o stroških v Španiji?

Na voljo ni nobene posebne spletne strani, na kateri bi bilo mogoče najti informacije o stroških sodnih postopkov v Španiji. Kljub temu obstajajo spletne strani, kot so na primer spletne strani odvetniških zbornic, ki ponujajo informacije o honorarjih svojih članov.

V katerih jezikih so na voljo informacije o stroških v Španiji?

Zagotovljene informacije so običajno v španščini (kastiljščini). Na voljo so tudi informacije v uradnih jezikih avtonomnih skupnosti.

Poleg tega nekatere spletne strani vsebujejo nekatere informacije v angleškem jeziku.

Kje najti informacije o mediaciji?

Glej razdelka „Mediacija v Španiji“ in „Kako najti mediatorja v Španiji“.

Davek na dodano vrednost

Kako se zagotavljajo te informacije?

Španski davčni urad zagotavlja te informacije na svoji [spletni strani](#).

Katere stopnje se uporabljajo?

Španski davčni urad zagotavlja te informacije na svoji [spletni strani](#).

Brezplačna pravna pomoč

Kaj je to?

Pravna pomoč je postopek, v katerem se lahko na podlagi člena 119 španske ustave osebam, ki dokažejo, da nimajo dovolj finančnih sredstev, dodeli vrsta ugodnosti, ki v glavnem vključujejo oprostitve plačila honorarjev odvetnikov in zagovornikov, stroškov pričevanj izvedencev, varščin itd.

Pravica do pravne pomoči na splošno obsega naslednje ugodnosti:

- brezplačno svetovanje pred začetkom postopka,
- dostop do odvetnika za priprtega posameznika ali zapornika,
- brezplačno obrambo in zastopanje odvetnika in zagovornika med sodnim postopkom,
- brezplačno objavo obvestil in razglasov med postopkom, ki jih je treba objaviti v uradnih glasilih,
- oprostitve plačila varščine za vložitev pravnih sredstev,
- brezplačno pomoč izvedencev med postopkom,
- brezplačno zagotavljanje kopij, pričevanj, listin in notarskih potrdil,
- 80-odstotno znižanje tarif za nekatera notarska dejanja,

– 80-odstotno znižanje tarif za nekatera dejanja v zvezi z zemljiško knjigo in poslovnim registrom.

Naslednje postavke so bile dodane zgoraj navedenim pravicam, in sicer samo za čezmejne spore (po spremembi zakona o brezplačni pravni pomoči št. 16 /2005 z dne 18. julija 2005, s katero je bil usklajen z Direktivo 2002/8/ES):

storitve tolmačenja;

prevajanje dokumentov;

potni stroški, če se zahteva osebna prisotnost na sodišču;

odvetnikova obramba in zagovornikovo zastopanje, tudi če to ni potrebno, če tako določi sodišče zaradi zagotavljanja enakosti strank.

Kdo lahko zaprosi za brezplačno pravno pomoč?

Na splošno lahko za brezplačno pravno pomoč zaprosi vsak državljan, ki je vključen v kateri koli sodni postopek ali ga bo začel in nima dovolj finančnih sredstev za pravdo.

Šteje se, da posameznik nima dovolj finančnih sredstev, če lahko dokaže, da njegova sredstva in dohodek, izračunani letno na podlagi vseh parametrov in na gospodinjstvo, ne presegajo dvakratne vrednosti večnamenskega javnega kazalnika prihodkov (*Mediatorji Público de Renta de Efectos Múltiples – IPREM*), ki velja v času vložitve zahtevka.

Če želijo pravne osebe pridobiti pravico do te pomoči, mora biti njihov obdavčljivi znesek za davek od dobička pravnih oseb nižji od zneska, enakega trikratni vrednosti letnega izračunanega večnamenskega javnega kazalnika prihodkov (IPREM).

V vsakem primeru se upoštevajo tudi drugi zunanji znaki, ki dokazujejo dejansko finančno sposobnost prosilca.

Za fizične osebe obstajajo izjeme zaradi invalidnosti in/ali drugih družinskih razmer, na podlagi katerih je mogoče preseči zgoraj navedene omejitve dohodka (na podlagi pogojev osemindvajsete dopolnilne določbe LPGE (zakona o splošnem državnem proračunu) znaša kazalnik IPREM za leto 2009 7 381,33 EUR na leto).

Natančneje, do pravne pomoči so upravičeni naslednji subjekti:

španski državljani, državljani drugih držav članic Evropske unije in vsi tujci s prebivališčem v Španiji, če lahko dokažejo, da nimajo dovolj sredstev za pravdo; upravni organi in splošne službe socialnega varstva;

naslednje pravne osebe, če lahko dokažejo, da nimajo dovolj sredstev za pravdo:

neprofitne organizacije;

ustanove, vpisane v ustrezní upravni register;

v zadevah v zvezi z zaposlovanjem: vsi zaposleni in upravičenci sistema socialne varnosti;

v kazenskih zadevah: vsi državljani, tudi tujci, ki lahko dokažejo, da nimajo dovolj sredstev za pravdo (tudi če v Španiji ne prebivajo zakonito), so upravičeni do pravne pomoči ter brezplačne obrambe in zastopanja;

v upravnih zadevah: vsi tuji državljani, ki lahko dokažejo, da nimajo dovolj sredstev za pravdo (tudi če v Španiji ne prebivajo zakonito), so upravičeni do pravne pomoči v vseh postopkih, ki se nanašajo na njihovo prošnjo za azil in zakon o tujcih (vključno s predhodnim upravnim postopkom).

Dodatne informacije

Zahteve za vložitev prošnje za dodelitev pravne pomoči

Fizične osebe:

Finančna sredstva in dohodek osebe, ki se izračuna letno na podlagi vseh parametrov in na gospodinjstvo, ne smejo presegati dvakratne vrednosti kazalnika IPREM, ki velja v času vložitve prošnje.

Če sredstva presegajo dvakratno vrednost kazalnika IPREM, vendar ne presegajo njegove štirikratne vrednosti, se lahko komisija za pravno pomoč odloči, da izjemoma podeli pravico do pravne pomoči na podlagi družinskih okoliščin prosilca, števila vzdrževanih otrok ali družinskih članov, zdravstvenega stanja, invalidnosti, finančnih obveznosti, stroškov, ki nastanejo zaradi uvedbe postopka, ali drugih okoliščin, in v vsakem primeru, če je prosilec odgovoren za veliko družino posebne kategorije.

Stranka mora v postopku sodelovati zaradi obrambe svojih pravic in interesov.

Pravne osebe:

Pravna oseba mora biti nepridobitna organizacija ali ustanova, vpisana v ustrezní upravni register.

Njen obdavčljivi znesek za davek od dobička pravnih oseb mora biti nižji od zneska, enakega trikratni vrednosti letnega izračunanega kazalnika IPREM.

Z začetkom veljavnosti systemskega zakona št. 1/2004 z dne 28. decembra 2004 o celovitih zaščitnih ukrepih zoper nasilje na podlagi spola (*Ley Orgánica 1 /2004 de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género*) se ženskam, ki so žrtve spolnega nasilja, takoj dodeli popolna pravna pomoč ne le v vseh sodnih postopkih, temveč tudi v upravnih postopkih (policijske preiskave so zato vključene) zaradi spolnega nasilja, in sicer do sprejetja sodbe, ne da bi bilo treba za pravno pomoč zaprositi vnaprej. To pomeni, da vprašanje pravne pomoči nikoli ne ovira pravice do obrambe in učinkovitega sodnega varstva, ki se ponudita žrtvi, ne glede na to, ali je bila vložena prošnja za pravno pomoč, pri čemer se razume, da se taka pravna pomoč zagotovi le, če lahko zadevna stranka naknadno ali med sodnim postopkom dokaže obstoj dejanskih okoliščin za dodelitev pravice do pravne pomoči v skladu s splošnimi pravili iz zakona o pravni pomoči in spremljajočih uredb, ki so bile v ta namen spremenjene s šesto končno določbo systemskega zakona št. 1/2004.

Kdaj mora stranka, ki v postopku ni uspela, plačati stroške postopka?

Zakon o civilnem postopku obravnava plačilo stroškov v civilnih postopkih v členih od 394 do 398.

V ugotovitvenih postopkih se stroški na prvi stopnji naložijo stranki, ki so ji bili zavrnjeni vsi zahtevki, razen če sodišče meni, da v zadevnem primeru obstajajo resni dejanski in pravni zadržki.

Če so zahtevki delno sprejeti ali zavrnjeni, vsaka stranka plača svoje stroške in polovico skupnih stroškov, razen če obstajajo razlogi, da se stroški naložijo eni stranki zaradi lahkomišelnega pravedanja.

Če se stroški naložijo stranki, ki v postopku ni uspela, mora ta stranka – za del stroškov odvetnikov in drugih pravnih strokovnjakov, za katere ne veljajo honorarji in tarife – plačati le skupni znesek, ki ne presega tretjine stroškov postopka za vsako od strank v postopku, ki so prejele tako odločbo; samo v ta namen se vrednost neocenljivih zahtevkov oceni na 18 000 EUR, razen če sodišče zaradi zapletenosti zadeve določi drugače.

Določbe iz prejšnjega odstavka se ne uporabljajo, če sodišče meni, da je stranka v postopku, ki ji je bilo naloženo plačilo stroškov, ravnala lahkomišelnó.

Če stranka, ki ji je bilo naloženo plačilo stroškov, prejema pravno pomoč, mora plačati le stroške, ki izhajajo iz obrambe interesov nasprotne stranke v primerih, ki so izrecno navedeni v zakonu o brezplačni pravni pomoči.

Stroški se v nobenem primeru ne naložijo državnemu tožilstvu, kadar je to stranka v postopku.

Honorarji izvedencev

Izvedenci, ki sodelujejo v postopkih, se imenujejo „peritos“ (izvedenci). Register pravnih izvedencev je mogoče najti na vsakem višjem sodišču.

V členu 241(1)(4) zakona o civilnem postopku so kot posebna postavka, ki jo je treba upoštevati pri izračunu stroškov, določeni „honorarji izvedencev in druga plačila, ki jih je morda treba plačati osebam, ki sodelujejo v postopku“. To se nanaša na stroške, ki jih imajo osebe, ki sicer niso stranke v postopku, vendar so navzoče zaradi zagotavljanja neke storitve.

Člen 243 zakona o civilnem postopku določa, da sodni uradnik sodišča, ki je vodilo postopek s tožbo ali pritožbo, izračuna stroške za vse postopke in pravna sredstva. Pri izračunu se ne upoštevajo stroški odredb in dokumentov v zvezi s postopki, ki so nepotrebni, odvečni ali nezakoniti, ali postavke v honorarjih odvetnikov, ki niso podrobno navedene ali se nanašajo na honorarje, ki niso bili zasluženi v pravnem postopku.

Sodni uradnik zniža znesek honorarjev odvetnikov in drugih delavcev v pravni stroki, za katere niso določene stopnje ali tarife, če zahtevani honorar presega tretjino stroškov postopka in stranka, ki ji je bilo naloženo plačilo stroškov, ni bila razglašena za lahkomišelno.

Ne upoštevajo se niti stroški ukrepov ali zadev, ki jih mora v skladu s sklepom o stroških postopka v glavni stvari izrecno poravnati stranka, ki je v postopku uspela.

Nagrade tolmačem in prevajalcem

Obstaja uradna tarifa, ki se uporablja za zaprisežene prevajalce in tolmače. Zapriseženi tolmači lahko sami določijo višino nagrade za svoje prevode, vendar morajo o tarifah, ki jih uporabijo, obvestiti urad za tolmačenje in ustrezno vladno poddelegacijo. Te informacije se navedenim organom posredujejo januarja vsako leto.

Sorodne povezave

[Španska vladna agencija za davčno upravo / DDV \(*Agencia estatal de la administración tributaria de España/IVA*\)](#)

Sorodni dokumenti

[Poročilo Španije o študiji preglednosti stroškov](#) (640 Kb)

Zadnja posodobitev: 07/06/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.